

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ БІОРЕСУРСІВ І
ПРИРОДОКОРИСТУВАННЯ УКРАЇНИ

«ЗАТВЕРДЖУЮ»
Ректор НУБіП України
Вадим ТКАЧУК
«*Вадим Ткачук*» 2026 р.

ПРОГРАМА
ФАХОВОГО ІСПИТУ
з освітньо-професійної програми
«Торгівля, підприємництво та логістика»
для підготовки здобувачів
другого (магістерського) рівня вищої освіти
за спеціальністю D7 «Торгівля»
галузі знань D «Бізнес, адміністрування та право»

Голова фахової атестаційної комісії

Березовська /Людмила БЕРЕЗОВСЬКА/

Київ – 2026

Тестове завдання для вступу на програму підготовки здобувачів другого (магістерського) рівня вищої освіти складається з 30 запитань із комплексу дисциплін фахової підготовки. За характером формування відповідей використовуються завдання закритої та відкритої форм. Завдання закритої форми представлені запитаннями, що потребують обрання однієї або кількох відповідей із запропонованого набору варіантів, вибору відповідності або їхньої послідовності. Відкритими є запитання, в яких необхідно коротко відповісти на поставлене питання (одним словом чи словосполученням, вписати формулу), дати числову відповідь або вказати результат розрахункової задачі.

ПЕРЕЛІК ДИСЦИПЛІН ТА ЇХНІХ РОЗДІЛІВ, ЩО ВІНОСЯТЬСЯ НА ІСПИТ

ЕКОНОМІЧНА ТЕОРІЯ

1. Економічна теорія як наука.
2. Рушійні сили економічного розвитку.
3. Економічні системи суспільства.
4. Відносини власності в економічній системі.
5. Форми організації суспільного виробництва.
6. Сутність і еволюція грошей.
7. Ринок і механізм його функціонування.
8. Ринкова інфраструктура.
9. Підприємництво і підприємство (фірма) в ринковій економіці.
Домогосподарство як суб'єкт ринкових відносин.
10. Витрати виробництва і прибуток.
11. Особливості підприємництва в агропромисловому комплексі.
12. Відтворення і економічне зростання на макрорівні.
13. Циклічність – загальна закономірність ринкової економіки.
14. Доходи населення.
15. Фінансово-кредитна система.
16. Економічна роль держави в ринковій економіці.
17. Закономірності формування та сутність світового господарства.
18. Проблема інтеграції економіки України

ПІДПРИЄМНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ

1. Сутність, цілі та ознаки підприємництва.
2. Типологія підприємництва.
3. Основні принципи та функції підприємницької діяльності.
4. Умови здійснення підприємницької діяльності (фактори виробництва).
5. Об'єкти та суб'єкти підприємницької діяльності.
6. Виробниче підприємництво.
7. Торгівельне (комерційне) підприємництво.
8. Біржове підприємництво.
9. Підприємництво у сфері послуг.
10. Організаційно-правові форми підприємницької діяльності.

11. Мале підприємництво в Україні. Функції та особливості малого підприємництва.
12. Міжнародне підприємництво. Розвиток та форми міжнародної підприємницької діяльності.
13. Обґрунтування і вибір ідеї підприємницької діяльності.
14. Способи створення бізнесу: створення нового підприємства; придбання функціонуючого бізнесу; заснування на основі франчайзингу.
15. Механізм створення власної справи. Засновницькі документи та їх підготовка.
16. Стратегії в підприємстві.
17. Бізнес-планування в підприємницькій діяльності.
18. Основні показники ефективності підприємницького проекту:
19. Ресурсне забезпечення підприємницької діяльності.
20. Інвестиції в підприємстві.
21. Управління витратами підприємницької діяльності
22. Форми співробітництва у сфері виробництва: виробнича кооперація, лізинг, франчайзинг, проєктне фінансування.
23. Форми співробітництва у сфері товарообміну.
24. Форми співробітництва у сфері фінансових відносин: факторинг, комерційний трансферт.
25. Підприємницький договір, його форма та зміст.
26. Менеджмент в підприємницькій діяльності.
27. Маркетинг в підприємницькій діяльності.
28. Оподаткування підприємницької діяльності.
29. Державне регулювання підприємницької діяльності. Засоби державного регулювання підприємництва.
30. Підприємницький ризик та управління ним.
31. Ефективність підприємницької діяльності.
32. Соціальна відповідальність бізнесу та ділова етика.

ОРГАНІЗАЦІЯ ТОРГІВЛІ

1. Теоретичні засади організації торгівлі.
2. Організаційні моделі в системі торгівлі.
3. Організація оптової торгівлі.
4. Організація оптових закупівель товарів та їх документальне оформлення.
5. Організація торгово-технологічного процесу на підприємствах оптової торгівлі.
6. Організація оптового продажу товарів.
7. Організація товаропостачання та доставки товарів оптовим покупцям.
8. Транспортне, тарне та технічне забезпечення технологічних процесів у оптовій торгівлі.
9. Поняття, склад і структура суб'єктів системи роздрібної торгівлі.
10. Організація роздрібної мережі.
11. Засади влаштування магазинів.
12. Організація торгово-технологічного процесу в магазині.
13. Технічне оснащення роздрібних підприємств.

14. Формування асортименту та управління ним в магазині.
15. Організація продажу товарів у магазині.
16. Мерчендайзинг.
17. Позамагазинні форми продажу товарів.
18. Особливі форми продажу товарів.
19. Електронна торгівля.
20. Організація торгівлі на ринках.
21. Система торговельних послуг.
22. Формування системи торговельного обслуговування на ринку товарів.
23. Регулювання і контроль діяльності підприємств у сфері торгівлі.

БІРЖОВА ТОРГІВЛЯ

1. Сутність та еволюція біржової торгівлі.
2. Розвиток міжнародної біржової торгівлі.
3. Формування біржової торгівлі в Україні.
4. Державне регулювання біржової торгівлі в світі та Україні.
5. Біржа як елемент інфраструктури ринку.
6. Технологічні засади біржової торгівлі.
7. Організовані товарні ринки. Особливості біржової торгівлі товарними активами.
8. Ринки капіталу. Фондові біржі та їх функції на фінансовому ринку.
9. Біржові посередники та їх види.
10. Економічна сутність та класифікація деривативів.
11. Форварди. Класифікація форвардних угод. Особливості застосування фінансових форвардів.
12. Ф'ючерси. Сутність ф'ючерсної торгівлі.
13. Фінансові та товарні опціони на біржовому ринку.
14. Свопи. Використання своп- контрактів на позабіржовому і біржовому ринках.
15. Фінансовий інжиніринг у біржовій діяльності.
16. Деривативи в управлінні ціновими ризиками.

ПРИКЛАД ТЕСТОВИХ ЗАВДАНЬ

Частина 1 (базовий рівень)

(15 завдань, вирішення яких передбачає одну правильну відповідь на завдання)

1. Суб'єктами підприємницької діяльності є:

1.	підприємець;
2.	споживач товару, продукції або послуги;
3.	найманий працівник;
4.	усі вище вказані учасники.

2. Ринок, на якому операції купівлі-продажу цінних паперів здійснюються поза приміщенням біржі є:

1	первинним;
2	терміновим;
3	організованим;
4	позабіржовим.

Частина 2 (середній рівень)

(10 завдань, вирішення яких передбачає кілька правильних відповідей на завдання, встановлення відповідності, правильної послідовності, відповідь на відкриті запитання)

Встановіть відповідність між термінами та їх характеристиками:

1. Локальні ринки;	А. Торгівля ведеться строковими інструментами;;
2. Ярмарки;	Б. Торгівля ведеться локально;
3. Аукціони;	В. Торгівля ведеться унікальними товарами;
4. Біржі.	Г. Торгівля носить епізодичний характер.

Частина 3 (високий рівень)

(5 завдань, вирішення яких передбачає чітку (конкретну) відповідь, розгорнуту обґрунтовану відповідь на відкриті запитання, встановлення відповідності, правильної послідовності, розв'язати задачу)

1. Процес просторового переміщення товарів різними видами транспорту від виробника до торгового залу магазину це –:

(впишіть вірну відповідь одним словом)

2. Визначити відносний запас фінансової міцності підприємства за умов: виручка від реалізації продукції протягом року становила 456,2 млн грн, постійні витрати – 86,3 млн грн, змінні витрати – 265,4 млн грн.

*(у бланку відповідей вкажіть значення у %
Відносний запас фінансової міцності = ?%)*

СПИСОК РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Апопій В.В., Міщук І.П., Ребицький В.М., Рудницький С.І., Хом'як Ю.М. Організація торгівлі: Підручник. 3-те видання., перероб. та доп. Київ. Центр учбової літератури. 2020. 632 с.
2. Балджи М. Д., Однолько В. О. Економіка та організація торгівлі: навчальний посібник. К. : ФОП Гуляєва В.М., 2021. 344 с.
3. Бозуленко О. Я. Організація торгівлі : навчальний посібник [для студ. вищ. навч. закл.]. Чернівці : ЧТЕІ КНТЕУ, 2021. 240 с.
4. Воронкова В. Г. Основи підприємництва: теорія та практикум : навч. посіб. К. : Ліра-К, 2014. 455 с.
5. Гаєвська Л. М., Марченко О.І. Підприємницька діяльність : підручник. Ірпінь : Університет ДФС України, 2019. 500 с.
6. Голошубова Н.О. Організація торгівлі: підручник. 2-ге вид., перероб. та доп. Київ. Київ. нац. торг.-економ. Ун-т. 2018. 680 с.
7. Голошубова Н.О., Торопков В.М. Оптова торгівля: організація та технологія: навч. посіб. Київ. Київ. нац. торг.-екон. ун-т. 2015. 265 с.
8. Гонтарева І.В. Підприємництво : підручник. Харків : ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2021. 392 с.
9. Економічна теорія: політекономія: підручник / за ред. В.Д. Базилевича. 9-те вид., допов. Київ: Знання, 2014. 710 с.
10. Економічна теорія : навч. посібник / за заг. ред. проф. В. І. Сідорова, проф. Є. М. Воробйова. Харків : ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2019. 464 с
11. Економічна теорія: підручник / В.Д. Лагутін, Ю.М. Уманців, Т.А. Щербакова та ін. ; за заг. ред. В.Д. Лагутіна. Київ : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2017. 608 с.
12. Економіка торговельного підприємства. Частина 2. Наочний посібник / Уклад.: Панченко О. П. Київ: НМЦ «Укоопосвіта», 2018. 136 с.
13. Організація і планування виробництва в аграрних формуваннях: навчальний посібник /За заг. ред. М.М. Ільчука. Вид. 2-ге, перероб та доп. Київ: НУБіП України, 2022. 358 с.
14. Ільчук М.М. Біржова діяльність і підприємництво: навч. посібник. Біла Церква: Білоцерківдрук, 2018. 318с.
15. Ільчук М. М., Яворська В. О. Міжнародна біржова діяльність : навч. посіб. Київ : НУБіП України, 2024. 588 с.
16. Захарчин Г. М. Основи підприємництва: навч. посібник/ Г. М. Захарчин Київ: Знання, 2008. 437 с.
17. Ковальська Л., Кривовязок І. Підприємництво і торгівля: навч. посібник. Київ: Кондор, 2018. 620 с.
18. Кулініч, О. А. Економічна теорія: навч. посібник / О.А. Кулініч, Н.М. Зарецька, О.В. Нікітіна; Харк. держ. ун-т харч. та торгівлі. Харків: ХДУХТ, 2016. 200с.
19. Мазаракі А.А. Торговельне підприємництво: стратегія, політика, конкурентоспроможність. Київ. КНТЕУ. 2016. 242 с.
20. Маркетинг : навч. посіб. / Н. Іванечко, Т. Борисова, Ю. Процишин [та ін.] ; за ред. Н. Р. Іванечко. Тернопіль : ЗУНУ, 2021. 180 с.

21. Мельник Т.Ю. Товарознавство : підручник (для студентів економічних спеціальностей). Житомир : Державний університет «Житомирська політехніка», 2020. 364 с.
22. Організація і планування сільськогосподарського виробництва: підручник./ за ред. М.М. Ільчука та Л.Я. Зрібняка. Вінниця: Нова книга, 2009. 456 с.
23. Основи бізнесу: навчальний посібник / Доброва Н.В., Осипова М.М. Одеса: Бондаренко М. О., 2018. 305 с.
24. Основи підприємництва: Підручник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Н.В. Валінкевич. Житомир : ЖДТУ, 2019. 492 с.
25. Основи підприємницької діяльності : підручник / за редакцією д.е.н., проф. В. М. Марченко. Київ : КПІ ім. Ігоря Сікорського. Вид-во «Політехніка», 2022. 515 с.
26. Палеха Ю. І. Етика ділових відносин : навч. посіб. К. : Кондор, 2007. 359 с.
27. Підприємництво та організація агробізнесу: навч. посібник/ М.М. Ільчук, А.В. Збарська, Р.П. Любар, О.М. Ільчук. Київ: Аграр Медіа Груп, 2016. 434 с.
28. Підприємництво та основи бізнесу. Практикум: Навчальний посібник / [Біляк Т.О., Бірюченко С.Ю., Бужимська К.О., та ін.]; під заг. ред. Т.П. Остапчук. Житомир : Житомирська політехніка, 2023. 280 с.
29. Підприємництво, торгівля та біржова діяльність [Текст] : підручник / за заг. ред. д.е.н., проф. І. М. Сотник, д.е.н., проф. Л. М. Таранюка. Суми : ВТД «Університетська книга», 2018. 572 с.
30. Радченко С. Г. Етика бізнесу : навч. посіб.- 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с.
31. Солодкий М.О., Резнік Н.П., Яворська В.О. Основи біржової діяльності: навч. посіб./ М.О. Солодкий, Н.П. Резнік, В.О. Яворська [за ред. М.О. Солодкого]. Київ: ЦП Компрінт, 2017. 450 с.
32. Солодкий М.О. Біржовий товарний ринок: навчальний посібник/ М.О. Солодкий. Київ: Компрінт, 2017. 576 с.
33. Солодкий М.О., Яворська В.О. Міжнародні біржові ринки: навч. посібник для студентів вищих навчальних закладів / за ред. М.О. Солодкого Київ: Компрінт, 2019. 520 с.
34. Солодкий М.О., Яворська В.О., Кравченко А.С. Розвиток біржового ринку в умовах глобалізації. Київ: ЦП Компрінт, 2016. 356с
35. Стефанишин О.В. Економічна теорія: навч. посіб. / О.В.Стефанишин, М. В. Квак, М.В. Кічурчак, М.І. Терехух. Львів. нац. ун-т ім. І. Франка, 2015. 335 с.
36. Торговельне підприємництво : підручник / за ред. Л. В. Фролової. Одеса, 2018. 640с. :

КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ ВІДПОВІДЕЙ ВСТУПНИКА НА ТЕСТОВІ ЗАВДАННЯ

Метою тестування за фахом є перевірка відповідності знань, умінь і навичок вступників програмним вимогам, з'ясування компетентності та оцінка ступеня підготовленості вступників для отримання другого (магістерського) рівня вищої освіти.

Оцінювання знань вступників на вступних випробуваннях здійснюється за шкалою від 0 до 200 балів.

Кожне тестове завдання складається із 30 питань, які за ступенем складності поділені на три частини:

У **частині 1** (базовий рівень) пропонується всього 15 завдань з вибором однієї правильної відповіді. За правильне розв'язання кожного завдання вступник отримує **4 бали**. Відповідно за правильне розв'язання усіх завдань частини 1 вступник отримує 60 балів.

У **частині 2** (середній рівень) пропонується всього 10 завдань: тестові завдання із декількома правильними відповідями, на встановлення відповідності або встановлення правильної послідовності, відповідь на відкрите питання. За правильне розв'язання одного завдання вступник може отримати **2, 4, 6, 8 балів** – 2 бали за кожну правильно обрану відповідь, встановлену відповідність чи послідовність. Максимальна кількість балів за правильне вирішення завдань частини 2 – 80 балів.

Завдання **частини 3** (високий рівень) складає 5 завдань: на встановлення відповідності або встановлення правильної послідовності, розв'язання задачі, питання у відкритій формі з розгорнутою відповіддю. За кожне правильне розв'язання завдання вступник отримує **12 балів**. За завдання частини 3 вступник максимально отримує 60 балів.

Відсутність відповіді або неправильна відповідь оцінюється в 0 балів.

Максимальна кількість тестових балів, яку можна набрати, правильно виконавши всі завдання тестової роботи – 200 балів.

Фахова атестаційна комісія оцінює роботу за загальною сумою балів, набраних вступником за результатами тестування, яка може бути в межах від 0 до 200 балів.

Час виконання тестових завдань становить 180 хвилин.

Голова фахової атестаційної комісії

/Людмила БЕРЕЗОВСЬКА/